

Ürenicinin adı soyadı _____

Lişey, okul _____

GAGAUZ LİLİ HEM LİTERATURA
XXIX-uncu Respublika olimpiadası
XI klas
Mardın 09-11

I. Verili teksti dikath okuyın.

Vasil iiltilti kafasını aşaa□ O şindi artık hiç umutlanmazdı evä etişmää□ aklınca öpärdi karısının yanaanı□ sarmaşardı beş yaşında kızçaazınnan hem düşünärdi□ nasıl onun eşi başa çıkaracak dul yaşamayı küçük uşaklan□

O sansın birdän kesti aar fikirlerinin ipliini, baktı Demirçunun gözlerinä da uzattı lafını:

- Hem görürmüysün, kardaşım, yukarsı yollêêr eni “iinti” – tolucuk... Bak işinä, Demirçu, kaybetmä baari sän yaşamanı bizim için.

- Sän naşey delirdin mi, ba ahmak! – bir çok kızgın üfkäylän baardı Demirçu.

- Baksana önümüzä küü görüner, sän dä umudu kesersin?

- Görerim, ama...

- Ne ama?

- Kuvet kalmadı... Bana pek prost oldu, pek üşüdüm!

- Kardaşçık, sık kendini, olur mu bölä zorda brakasın beni yalnız? – dedi Demirçu da çıkardı anterisini, sora da başı aşırı yamalı gölmeeni da giidirdi onnarı Vasilä. Kendisi kaldı çıplak tülü güüsünnän toluya karşı...

(N. Baboglu “Demirçu”)

- İlk iki cämledä kafesçiklerin erinä durguçluk nışannarını koyun.

2 bal

- Nicä avtor gösterer Demirçunun karakterini? Soruşa cuvap verin, komentariya yaparak. (5 cümlä)

7 bal

- Var mı nicä demää, ki Demirçu lider? Yazın **dört nişannık**, onun karakterinä analiz yaparkan da inandırın doorulunuzu:

2 bal

- “...yukarsı yollêêr eni “iinti” – nicä00 annêêrsınız bu deyimi? Açıklayın fikrinizi. (3cümlä)

4 bal

II. Aşaadakı soruşlara cuvap verin

- a) Teksttän verili işliklerin morfologiya nişannarını yazdırın (*çalım/zaman/üz/sayı*):
düşünärdi, üşüdüm, kesersin.

6 bal

- b) Teksttän türlü-türlü **dört** aderlik çıkarın, onnarın tipini, sayısını, üzünü belli edin.

4 bal

- c) Teksttän verili cümleyä sintaksis analizini yapın.
Bana pek prost oldu, pek üşüdüm!

7 bal

III. Okuyun şiiri da aşağıdaki soruşlara cuvap verin

Bän bir Gagauzum!
Kaavi, girgin, serbest Oguzum,
Çok çektim, düştüm, kalktım,
Üündüm hep dedemä baktım.

Hep işledim, hep ter döktüm
Ekmek yaptım, booday ektim,
Fidan diktim, bir ev yaptım
Hem sevindim, hem aaladım.

Unutmadım hiç dilimi
Hep yaşattım adetimi.
Yakın dostum oldu atlar,
Tarla, toprak hem hayvannar.

Bän bir Gagauzum!
Kaavi, girgin, serbest Oguzum!
Bir ool oldum Vatanıma
Bän Gagauzum! Ne mutlu bana.

(*Güllü Karanfil „Gagauzum”*)

- a) Yaraştırın iki yaratmayı da sayıklayın: avtorların ikisi dä birtürlü mü gagauzlar için düşünerlär? (5 cümlä)

7 bal

- b) Şiirdä **dört** artistik kolaylı bulun da çıkarın, onnarın ne olduunu belli edin.

4 bal

- c) Şiirdän alınma lafların **dostum, Vatanıma** morfema strukturalarını gösterin.

4 bal

- d) Aşaadakı lafları doorudun.

Cuvapı- _____
Kılıçım- _____
Aacı- _____
Dolapın- _____
Dörtü- _____
Evlatız- _____

3 bal

